

Henryk Kozłowski

Urodził się 30 października 1945 roku w Warszkówku koło Sławna (obecnie województwo zachodniopomorskie). W Warszkówku przez kilka miesięcy uczęszczał do szkoły podstawowej, którą skończył w Żaganiu w 1959 roku. W Żaganiu ukończył również liceum ogólnokształcącego w roku 1963. Studiował chemię na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Na tymże wydziale uzyskał tytuł zawodowy magistra (1968) oraz stopnie naukowe doktora (1973) i doktora habilitowanego (1979). W 1989 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Wojciech Jaruzelski nadał Mu tytuł naukowy profesora. Od ukończenia studiów związany jest z Uniwersytetem Wrocławskim – początkowo z Wydziałem Matematyki, Fizyki i Chemii, a od 1995 roku Chemii – gdzie wspinał się na kolejne szczeble hierarchii akademickiej (od 1992 roku jest profesorem zwyczajnym).

Zainteresowania i dokonania naukowe Profesora Henryka Kozłowskiego lokują się na pograniczu chemii, biologii i medycyny. Uwypuklone są one trafnie w uzasadnieniu przyznania Profesorowi prestiżowej nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitną działalność naukową (w 2013 roku), którego fragmenty przytacza w swojej recenzji Profesor Henryk Koroniak. Mianowicie: „Profesor Henryk Kozłowski należy do najwybitniejszych polskich chemików i światowych ekspertów zajmujących się zagadnieniami z pogranicza chemii, biologii i medycyny. Obszar zainteresowań badawczych prof. Kozłowskiego obejmuje badania struktury i funkcji biomolekuł, wpływ jonów metali na chemię i biochemię leków, elektrochemię układów bionieorganicznych, chemię bionieorganiczną metali toksycznych oraz badania mechanizmów chorób neurodegeneracyjnych. Najnowszym celem badawczym Profesora jest zrozumienie procesów rządzących homeostazą metali w bakteriiach *Helicobacter pylori* oraz określenie właściwości koordynacyjnych nieustrukturyzowanych fragmentów peptydowych pochodzących z białek niklowych tych bakterii. Wyniki już przeprowadzonych badań wpisują się w poznanie mechanizmów powstawania takich chorób jak przewlekłe stany zapalne błony śluzowej

żołądka, choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, a także niektórych postaci nowotworów tych narządów.”

Osiągnięcia naukowe Profesora Henryka Kozłowskiego mierzone wskaźnikami bibliometrycznymi są imponujące. Jest autorem lub współautorem ponad 500 oryginalnych i przeglądowych prac publikowanych w wysokonotowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym oraz 20 rozdziałów w książkach. Prace te doczekały się ponad 7000 niezależnych cytowań oraz uznania wyrażonego w indeksie Hirscha przekraczającym 40. Umieszcawia to Profesora w gronie najwyżej notowanych i cytowanych chemików polskich. Wygłosił blisko 500 wykładów na konferencjach i w ośrodkach naukowych na całym świecie. W dorobku naukowym Profesora na szczególne uznanie zasługuje wydana pod Jego redakcją monografia „*Metallochemistry of Neurodegradation: Biological, Chemical and Genetic Aspects*” przez *Royal Society of Chemistry Publishing* stanowiąca źródło fundamentalnych informacji o genezie chorób neurodegeneracyjnych. Pięknym dowodem na interdyscyplinarną i wielośrodkową współpracę naukową koordynowaną przez Profesora jest imponująca liczba ponad 400 współautorów publikacji z 21 ośrodków naukowych w 12 krajach. Na szczególne podkreślenie zasługuje Jego współpraca z Uniwersytetem Gdańskim. Owocną współpracę z Profesorem Henrykiem Kozłowskim prowadziły dotychczas grupy badawcze profesorów: Gotfryda Kupryszewskiego, Zbigniewa Grzonki, Bernarda Lammka i Krzysztofa Rolki z Wydziału Chemii UG.

Profesor Henryk Kozłowski jest cenionym nauczycielem akademickim i uznanym wychowawcą wielu pokoleń chemików. Wypromował 25 doktorów i był opiekunem ponad 100 prac magisterskich. Jego wychowankowie pełnią dziś ważne role w świecie nauki, a 3 z nich uzyskało tytuł profesora.

Profesor Henryk Kozłowski odnosił i odnosi sukcesy na polu organizacji nauki. Był członkiem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (1997–2012) oraz Sekcji Biologii Molekularnej Komitetu Badań Naukowych (1991–1994). W 2009 roku został powołany do Rady Narodowego Centrum Nauki, w której pełni funkcję przewodniczącego Komisji K2 Nauk Ścisłych i Technicznych. Pełnił też funkcje administracyjne, między innymi prodziekana w macierzystej uczelni. Był organizatorem 40 krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Kierował licznymi projektami badawczymi, w tym był koordynatorem międzynarodowego projektu badawczego COST (1998–2001).

Aktywność badawcza Profesora Henryka Kozłowskiego zyskała uznanie międzynarodowej i krajowej społeczności naukowej poprzez powoływanie Go do komitetów/rad redakcyjnych/naukowych wielu czasopism i instytucji naukowych. W 2009 roku został członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk, a w 1999 roku – *Fellow of the Royal Society of Chemistry*. W 2009 roku otrzymał tytuł doktora *honoris causa* Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, a w 2013 roku – tytuł Honorowego Profesora Politechniki Wrocławskiej.

Z inicjatywą nadania godności doktora *honoris causa* wystąpiła Rada Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego uchwałą z dnia 9 kwietnia 2014 roku. Recenzentami w postępowaniu o nadanie tytułu byli profesorowie Grażyna Stochel z Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Henryk Koroniak z Wydziału Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Krzysztof Rolka z Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego. W uznaniu „za wybitne osiągnięcia w zakresie chemii bionieorganicznej oraz za wkład w rozwój Uniwersytetu Gdańskiego”, Senat UG nadał profesorowi Henrykowi Kozłowskiemu godność doktora *honoris causa* w dniu 24 kwietnia 2014 roku. Uroczysta ceremonia wręczenia dyplomu miała miejsce 13 czerwca 2014 roku.

Za aktywność naukową i akademicką był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany, między innymi: Nagrodą Roku Nauki Polskiej (1973), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2000), Nagrodą Naukową im. Marii Skłodowskiej-Curie w dziedzinie chemii (2002), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2012) oraz Nagrodą Prezesa Rady Ministrów.